

ISTRAŽIVANJE

ISKUSTVA ŽENA ŽRTAVA NASILJA U OBITELJI S RADOM DRŽAVNIH TIJELA OBUHVAĆENIH PROTOKOLOM O POSTUPANJU U SLUČAJU NASILJA U OBITELJI

Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji na snazi je već punih šest godina, a još uvijek nedostaju sustavno prikupljeni podaci o iskustvima njegove provedbe. Zato je Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, u suradnji s Autonomnom ženskom kućom Zagreb i 10 drugih nevladinih organizacija za pomoć ženama žrtvama nasilja u obitelji, pokrenuo i proveo istraživanje iskustava žena koje su se zbog nasilja u obitelji obratile državnim tijelima. Ovaj istraživački projekt predstavlja empirijsku evaluaciju rada državnih tijela u slučajevima obiteljskog nasilja prema ženama, a izvor podataka bile su same žrtve. Zanimalo nas je: Primjenjuju li državna tijela propisane postupke u svom svakodnevnom radu sa ženama žrtvama nasilja u obitelji? Postoje li u tom smislu razlike među pojedinim tijelima? Primjenjuju li se svi propisani postupci u jednakoj mjeri? Postoje li neka negativna iskustva koja se češće javljaju? Možemo li govoriti o tipičnim problemima koji se javljaju u radu pojedinih tijela? Odgovore na ova pitanja tražili smo istražujući **iskustva, procjene i doživljaje žena koje su prijavile nasilje u obitelji** barem jednom nadležnom državnom tijelu. Budući da podatke nismo prikupljali iz drugih izvora (tu prvenstveno mislimo na zaposlenike ovih državnih tijela), rezultati našeg istraživanja nisu konačni. Unatoč tome, prikupljena iskustva žena žrtava nasilja pružila su nam relevantnu i vjerodostojnu evaluaciju rada državnih tijela u slučajevima nasilja u obitelji koja upućuje na neke općenite slabosti u radu sustava i važan je korak ka uklanjanju njihovih uzroka. U tom smo smislu i koncipirali ovaj projekt: **konkretni cilj je bio utvrditi postupke državnih tijela koje žene žrtve nasilja doživljavaju kao ključne prepreke za učinkovito sprječavanje nasilja i ublažavanje posljedica nasilja u obitelji.**

Rad na projektu trajao je od srpnja do prosinca 2010. godine, a odvijao se u nekoliko etapa. Zahvaljujući spremnosti na suradnju svih organizacija koje je Ured kontaktirao, rezultate istraživanja temeljimo na odgovorima ukupno **333** žene žrtve nasilja u obitelji. Osim pružanja osnovnih socio-demografskih podataka, ispitanice su procjenjivale karakteristike i trajanje nasilja kojem su izložene, davale su podatke o svom roditeljskom statusu te izloženosti djece

nasilju, ispitivana je količina i vrsta iskustava s pojedinim nadležnim državnim tijelima. Ispitanice su, također, pozvane da opišu aktualnu i konkretnu poteškoću s nekim nadležnim tijelom ili institucijom u ostvarivanju nekog prava ili potrebe vezane uz nasilje u obitelji.

Karakteristike ispitivanog uzorka

U istraživanju su sudjelovale 333 žene koje su bile (67%) ili su još uvijek (32%) žrtve nasilja u obitelji. Sve su one zbog problema nasilja u obitelji kontaktirale različita državna tijela. Žene čija smo iskustva ispitivali bile su širokog raspona dobi i različitog stupnja obrazovanja. Njihova prosječna dob iznosila je nešto više od 40 godina ($M=40,47$; $SD=11.503$), a kretala se u rasponu od 20 do 76 godina. U uzorku je bila najveća zastupljenost žena srednje dobi: većina njih (preko 60%) u dobi je između 30 i 50 godina. Samo 7% žena imalo je 60 ili više godina. Budući da ove žene inače čine četvrtinu ženske populacije u Hrvatskoj, nameće se pitanje – jesu li starije žene rjeđe izložene nasilju u obitelji ili je u starijim generacijama veća zastupljenost takozvanih „sivih brojki“, budući da starije žene rjeđe prijavljuju obiteljsko nasilje?

Ispitivane žene su pokrivala sve obrazovne skupine, a prevladavale su žene koje su završile neki oblik srednjoškolskog obrazovanja (njih više od 56%). U uzorku su u većoj mjeri nego u populaciji bile zastupljene više i visokoobrazovane žene, a manje je nekvalificiranih i niskokvalificiranih žena. Polovica ispitanica (njih 51%) su zaposlene, što približno odgovara podacima o zaposlenosti žena u Hrvatskoj. Skoro 40% naših ispitanica je bez vlastitih mjesečnih prihoda ili su oni minimalni te iznose do 2000 kuna. U uzorku su zastupljene žene različitih primanja, ali u manjoj mjeri one s iznadprosječnim i visokim primanjima (u našem uzorku ih je 7%). Najveći dio uzorka čine žene s ispodprosječnim primanjima – njih je 73%. Slični rezultati dobiveni su i u drugim istraživanjima žena žrtava nasilja u obitelji.¹

Podaci o obrazovnoj strukturi i primanjima naših ispitanica potvrđuju kako se nasilje prema ženama javlja u različitim socio-ekonomskim slojevima društva, a detaljno bi trebalo istražiti u kojoj je mjeri povezano s ekonomskim siromaštvom žene.

Ako pogledamo visoke postotke zlostavljanih žena (Tablica 10. Oblici nasilja kojem su žene bile ili još uvijek jesu izložene) koje izjavljuju da ih nasilnici sprječavaju u ostvarivanju njihove radne uloge (44%) i financijski zlostavljaju (65%), s pravom možemo reći kako **nasilje u obitelji slabi ekonomske potencijale žene, pa i uzrokuje njihovo materijalno siromaštvo.**

¹ Vidi: Maslić Seršić, D. (2010.). *Ekonomsko nasilje nad ženama: manifestacije, posljedice i putovi oporavka*. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Razmjeri i trajanje nasilja

Kao što se iz podataka prikazanih u Tablici 10. vidi, žene su bile izložene različitim oblicima nasilja², a vrlo rijetko su izvještavale samo o jednom obliku nasilja. Njih 72% je trpjelo fizičke napade, oblik ponašanja koji ljudi obično najbrže i najlakše prepoznaju kao nasilje. U velikoj većini slučajeva (82%) nasilnik je bračni ili izvanbračni drug s kojim žena živi u istom kućanstvu. U 11,8% slučajeva radi se o bivšem suprugu s kojim je žena prisiljena živjeti u istom kućanstvu, a u 6,1% slučajeva o bivšem suprugu s kojim žena više ne živi u istom kućanstvu.

Velika većina ispitivanih žena, njih 87,7%, ima jedno ili više djece. U prosjeku, broj djece po ispitanici iznosi 1,79 i sličan je nacionalnom parametru prema kojem prosječan broj djece iznosi 1,4. Važno je reći da većina majki (njih 57%)³ izjavljuje kako nasilnik ometa njihovu roditeljsku ulogu. Također, za više od polovice djece majke izjavljuju da su izravne žrtve nasilja. Pritom je skoro trećina djece žrtva fizičkog zlostavljanja, a za 12 djece majke su navele da su bila žrtve seksualnog zlostavljanja svojih očeva. Ovi podaci ponovno potvrđuju spoznaju kako u obiteljima u kojima se odvija partnersko nasilje prema ženi često izravno stradavaju i djeca.

U trenutku kad se žena žrtva nasilja u obitelji obraća nekoj od institucija društva, to nasilje obično traje već dulje vrijeme. Mali postotak žena (njih 18%) prvi put stupa u kontakt s

Većina žena, njih 54%, prvi kontakt s nekom institucijom (uglavnom su to policija ili centar za socijalnu skrb) uspostavlja nakon što nasilje traje već više godina – u prosjeku više od 10 godina, premda je raspon godina vrlo velik i kreće se čak do 31.

nekom institucijom u trenutku kad nasilje traje kraće od godine dana. Duljina trajanja nasilja do trenutka kad žena uspostavlja prvi kontakt s nekom institucijom opisuje težinu problema s kojim se društvo suočava, pa i determinira uspješnost njegovog rješavanja.

² U provedenom istraživanju detaljno smo kategorizirali različite oblike nasilnog ponašanja, ali sva ova ponašanja možemo svesti pod definiciju nasilja u obitelji propisanu člankom 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. U tom smislu, naše su ispitanice bile žrtve svih prepoznatih oblika nasilnog ponašanja svojih partnera.

³ U Tablici 9. je naveden postotak u odnosu na cijeli uzorak.

Tablica 10. Oblici nasilja kojem su žene bile ili još uvijek jesu izložene (N=333)

Oblik nasilja	%
Fizički napadi (šamari, premlaćivanje, nanošenje tjelesnih ozljeda, davljenje, guranje...)	71,8
Pokazivanje sile (razbijanje stvari, bacanje predmeta, prijetnja oružjem...)	79,6
Verbalni napadi (galama, uvredljive i ponižavajuće poruke, prijetnje, ucjene...)	96,1
Seksualni napadi (prisilni seksualni odnosi, neželjene seksualne aktivnosti, izlaganje pornografskim sadržajima protiv volje...)	35,7
Ometanje radne uloge (zabranjivanje zapošljavanja, ometanje na poslu, određivanje gdje će se i pod kojim uvjetima žena zaposliti...)	43,8
Financijsko zlostavljanje (oduzimanje novca i imovine, zabrana korištenja zajedničkih dobara, nepodmirivanje materijalnih potreba djece...)	64,9
Socijalna izolacija (ograničavanje slobode kretanja, zabranjivanje kontakata s prijateljima i rodbinom, kontroliranje telefonskih razgovora...)	63,7
Emocionalne ucjene (prijetnje samoubojstvom u slučaju da ga žena ostavi, optužbe za neuzvrćenu ljubav...)	62,2
Ograničavanje intelektualne slobode (zabranjivanje obrazovanja, zabranjivanje izražavanja vlastitih uvjerenja, vjerskih i kulturalnih osjećaja i nametanje svojih uvjerenja...)	44,1
Ometanje roditeljske uloge (sprječavanje kontakata s djecom, određivanje odgojnih postupaka, manipulacija djecom kako bi se spriječio roditeljski utjecaj majke...)	48,6
Nešto drugo	7,2

Kontakti žena s nadležnim državnim tijelima

Većina žena imala je zbog nasilja u obitelji kontakte sa svim nadležnim institucijama i tijelima, osim s odgojno-obrazovnim ustanovama s kojima je kontaktirala manjina žena, njih 27%. Najviše je žena kontaktiralo s policijom (njih 85,5%), a zatim slijede centri za socijalnu skrb (77,1% žena). Pritom je preko polovice žena kontaktiralo više puta s ovim tijelima, pa možemo reći kako naše ispitanice imaju najviše iskustava s radom policije i centara za socijalnu skrb. U tom smislu, naši podaci imaju najveću pouzdanost u evaluaciji rada ovih

tijela jer se temelje na najvećoj količini iskustava: svaka procjena temelji se na višekratnom iskustvu čak 181 žene žrtve nasilja u obitelji. Evaluacije rada pravosudnih tijela i zdravstvenih ustanova također možemo smatrati pouzdanima jer se temelje na odgovorima 117, odnosno 105 žena koje su imale višekratne kontakte s ovim tijelima. Ocjene rada odgojno-obrazovnih ustanova temeljimo na procjenama 68 žena koje su imale višestruke kontakte s ovim ustanovama.

Tablica 11. Kontakti koje su ispitanice imale s nadležnim tijelima i ustanovama zbog nasilja u obitelji⁴

Nadležno tijelo ili ustanova	Jednom (% žena)	Više puta (% žena)	Ukupno potvrđenih odgovora
Centar za socijalnu skrb	22,7	54,4	77,1
Policija	31,1	54,4	85,5
Pravosudna tijela	21,1	35,3	56,4
Zdravstvene ustanove	20,2	31,7	51,9
Odgojno-obrazovne ustanove	6,6	20,5	27,1

Podaci o učestalosti kontakata s pojedinim tijelima i ustanovama u skladu su s odgovorima na pitanje kojem tijelu ili instituciji se žena prvo obratila: u 53,3% slučajeva bila je to policija, a u 34,6% slučajeva nadležni centar za socijalnu skrb; u 5,5% slučajeva žene su se prvo obratile nekoj zdravstvenoj ustanovi, u 4,8% slučajeva pravosuđu, a u 2,1% slučajeva odgojno-obrazovnoj ustanovi.

Dakle, možemo zaključiti kako su policija i centri za socijalnu skrb ključne institucije u borbi protiv nasilja u obitelji, pa će o njihovoj učinkovitosti ovisiti mnogi daljnji koraci. Iako se u problem uključuju tek kasnije, u sljedećim koracima koje žena u suradnji s društvom poduzima, pravosudna tijela i zdravstvene ustanove za većinu žena su nezaobilazne institucije u rješavanju problema pred kojima su se našle. (Više od 50% njih kontaktiralo je s ovim institucijama.) O radu ovih institucija u velikoj mjeri ovisi što će se dogoditi nakon prvog alarma i odluke da se krene u sprječavanje budućih nasilnih događaja te ublažavanje posljedica dotadašnjeg nasilja.

Podatak da je zbog nasilja u obitelji najveći broj naših ispitanica imao kontakte s policijom te da se najčešće prvo i obratio policiji, smatramo indikativnim za procjenu načina na koji se naše društvo suočava s ovim problemom. **Tek kad nasilje eskalira do te mjere da izravno**

⁴ N=333

ugrožava život, tjelesnu i materijalnu dobrobit žrtava, te u samim situacijama ekscenih događaja, problem nasilja nad ženama dolazi do institucija društva i one se počinju njime baviti.

Velik broj žena koji kontaktira s centrima za socijalnu skrb zbog nasilja u obitelji bio je očekivan. Organizirani prema teritorijalnom principu te zapošljavajući široki profil stručnjaka koji omogućuje kompetentno, interdisciplinarno rješavanje psihosocijalnih problema, a među njima je i nasilje u obitelji, centri za socijalnu skrb trebali bi biti ključna institucija društva u tretmanu obiteljskog nasilja. Oni bi, pored ostalog, trebali i koordinirati rad drugih dijelova sustava. **Budući da naši rezultati nisu pokazali prvenstvo suradnje s centrima socijalne skrbi, već je najistaknutiju ulogu dobila policija, smatramo kako bi rad centara trebalo osnažiti.**

Pritužbe žena na rad nadležnih tijela

Žene su zamoljene da opišu **konkretnu i aktualnu poteškoću s nekim nadležnim državnim tijelom ili institucijom**. Gotovo polovica žena, njih 156, to je i učinila. Među njima su 43 žene opisale dva problema, tako da smo ukupno prikupili 199 opisnih odgovora. Opisane probleme smo podvrgnuli sadržajnoj analizi te ih kategorizirali u nekoliko kategorija s obzirom na (1) tijelo ili instituciju na koju se problem odnosi (ponekad to nije bilo moguće napraviti, pa neke probleme nismo vezivali uz pojedine institucije); (2) vrstu problema. Na taj smo način utvrdili tipične i najčešće institucionalne prepreke na koje nailaze žene žrtve nasilja u obitelji u ostvarivanju svojih prava.

Najveći broj prepreka koje su žene opisale (njih 74) odnose se na rad nadležnog centra za socijalnu skrb, a nakon toga slijede opisi problema vezanih uz rad pravosudnih tijela (46). 48 problema nismo pridružili niti jednoj specifičnoj instituciji ili tijelu jer su se odnosili na više njih ili iz njihovog sadržaja nije bilo jasno koja bi institucija trebala odraditi ključnu ulogu u njegovom rješavanju. No, kao što ćemo kasnije vidjeti, ne znači da određene institucije ne trebaju preuzeti vodeću ulogu u njihovom rješavanju. 17 odgovora odnosilo se na lošu praksu policije, a 14 na zdravstvene ustanove. Niti jedan problem nije se odnosio isključivo na rad neke odgojno-obrazovne ustanove. Nekoliko nerazvrstanih problema sadrži pritužbe i na rad ovih ustanova.

Klasifikacija problema s obzirom na vrstu državnog tijela daje nam podatke za općenitu evaluaciju njihovog rada u situacijama obiteljskog nasilja nad ženama. Podsjetimo li se količine iskustava koju naše ispitanice imaju s pojedinim tijelima (Tablica 11.), vidimo da ona ne prati i broj problema koji uz njih vezuju. S obzirom na to da 283 ispitanice ili njih 85,5% ima iskustava s radom policije, broj konkretnih problema s radom tog tijela nije tako velik. 17

odgovora ili njih 8%⁵ opisuje postupke policije kao aktualnu i konkretnu poteškoću u rješavanju problema nasilja. Niti jedna žena u tom smislu ne navodi postupak neke odgojno-obrazovne ustanove, iako skoro 30% žena ima iskustava s radom ovih ustanova u situacijama nasilja u obitelji.

Vjerojatno zbog same djelatnosti kojom se bave i zbog položaja koji imaju u sustavu borbe protiv nasilja u obitelji, odgojno-obrazovna tijela nisu izvor institucionalnih prepreka koje stoje pred ženama žrtvama nasilja pri ostvarivanju njihovih prava. U tom smislu, relevantnijim smatramo podatke o broju pritužaba na rad policije. **Rad policije treba poboljšati tako da se provjere i uklone pojedini primjeri kršenja Protokola, a kompletna praksa poboljša u smislu bolje organizacije rada i razvoja kompetencija uključenih zaposlenika. Postupke policije žene rijetko ističu kao institucionalnu prepreku u borbi protiv nasilja.**

37% odgovora opisuje rad centara za socijalnu skrb kao institucionalnu prepreku uspješnog suočavanja s nasiljem i njegovim posljedicama. Nešto manje, 25% odgovora, institucionalne prepreke vezuje uz rad pravosudnih tijela.

Primjeri loše prakse u radu nadležnih tijela koje opisuju žene žrtve nasilja

Prema sadržaju primjedaba koje su iznosile ispitanice, najčešće prepreke na koje nailaze su sljedeće (redom prema učestalosti javljanja):

(1) NEPODUZIMANJE: nepoduzimanje bilo kakvih konkretnih postupaka od strane nadležnog tijela, zataškavanje i umanjivanje problema te opravdavanje nasilnog ponašanja od strane zaposlenika/ca s kojima žena dolazi u kontakt (65 opisa ili 33%);

(2) MATERIJALNI STATUS: financijski, materijalni i imovinski problemi, među kojima se posebno ističu problemi vezani uz pravo suvlasništva i korištenja nekretnine u svrhu stanovanja, podjelu imovine, neplaćanje alimentacije i nezaposlenost (43 opisa ili 22%);

(3) SPOROST: sporost u postupanju nadležnog tijela i različite birokratske prepreke (31 odgovor ili 16%);

(4) SKRBNIŠTVO: problemi vezani uz donesene odluke o skrbništvu i njihovu provedbu, neadekvatni postupci prema djeci u smislu narušavanja ili ignoriranja njihove dobrobiti (29 odgovora ili 15%);

⁵ U svim ovima analizama postotak je računat u odnosu na ukupan broj opisnih odgovora (N=199).

(5) DISKRIMINACIJA: grubo izjednačavanje krivnje i gruba diskriminacija žrtve (15 odgovora ili 8%);

(6) KORUPCIJA: neformalna moć koju nasilnik ima u nekoj instituciji zbog privatnih veza ili visokog društvenog statusa (9 odgovora ili 5%).

Kad govorimo o kategoriji problema koju smo nazvali „NEPODUZIMANJE“, obično se radi o nereagiranju nadležnih tijela na prijave nasilja, na molbe za pružanje pomoći i podrške u rješavanju nastale situacije, nepružanju zaštite ženi žrtvi nasilja i njezinoj djeci u opasnim situacijama. Izgovor za ove postupke zaposlenici/e najčešće nalaze u nemogućnosti da nešto poduzmu zbog „pravila“ ili zbog „mogućih još gorih posljedica“ po žrtvu. Prema izjavama ispitanica, zaposlenici/e u takvim situacijama nastoje umanjiti problem nasilja, tražiti olakotne okolnosti ili nastoje nasilno ponašanje svesti pod kontrolu žrtve tako da ženama daju savjete kako se ponašati da bi izbjegle ili ublažile nasilne situacije. „SPOROST“ u postupanju tijela, često praćenu birokratskim preprekama, teško je razlikovati od „NEPODUZIMANJA“, a manifestacije i posljedice obje prepreke su iste. Međutim, razlika postoji u interpretaciji žrtve i strategiji postupanja institucije. Kod „NEPODUZIMANJA“ žrtvi je jasno da ne treba očekivati neki postupak ili mjeru, dok kod „SPOROSTI“ to nije tako. U tim situacijama državno tijelo pokreće neki postupak, ali se on ne odvija predviđenim tempom. Pritom ne treba misliti kako se postupci ne obavljaju dovoljno brzo kao što je to predviđeno Protokolom ili sporije nego što žena očekuje, već je sporost postupaka (prvenstveno onih vezanih uz tretman posljedica nasilja i sporove proizašle iz borbe žene da ostvari svoja roditeljska i materijalna prava) tolika da ju žene smatraju institucionalnom preprekom u suprotstavljanju nasilju, zaštiti vlastite dobrobiti i dobrobiti djece. **Više je primjera u kojima žene opisuju situacije kako mjesecima i godinama čekaju odluku o skrbništvu, pa čak i privremeno rješenje o skrbništvu.** U ovakvim situacijama institucije se opravdavaju „gužvama“, „nedostatkom djelatnika“, „godišnjim odmorima“ i sl., a često pred žrtvu postavljaju i brojne birokratske prepreke. Žene moraju skupljati brojne dokumente, potvrde i uvjerenja, predavati ih na različite adrese te ponavljati takve postupke a da im nije jasan cilj i razlog.

„MATERIJALNI STATUS“ je tip problema koji ispitanice najčešće nisu vezivale za određeno državno tijelo. Ova vrsta problema druga je po učestalosti, pa tako i važna prepreka za ženino uspješno suočavanje s nasiljem, a posebno za uspješno saniranje njegovih posljedica. Među financijskim i materijalnim problemima posebno se ističe vitalni problem nemogućnosti korištenja nekretnina u zajedničkom, a ponekad i samostalnom vlasništvu žene žrtve nasilja. Da bi konačno prestale živjeti u nasilju, žene su prisiljene zajedno sa svojom djecom napustiti dom u kojem su živjele s nasilnikom i započeti život u podstanarstvu, bez mogućnosti raspolaganja materijalnim i financijskim sredstvima koje su stekle u bračnom životu. **Osim što su podstanarke, mnoge su opterećene stambenim kreditima koje moraju plaćati za stan koji su napustile i koji je time ostao na raspolaganju**

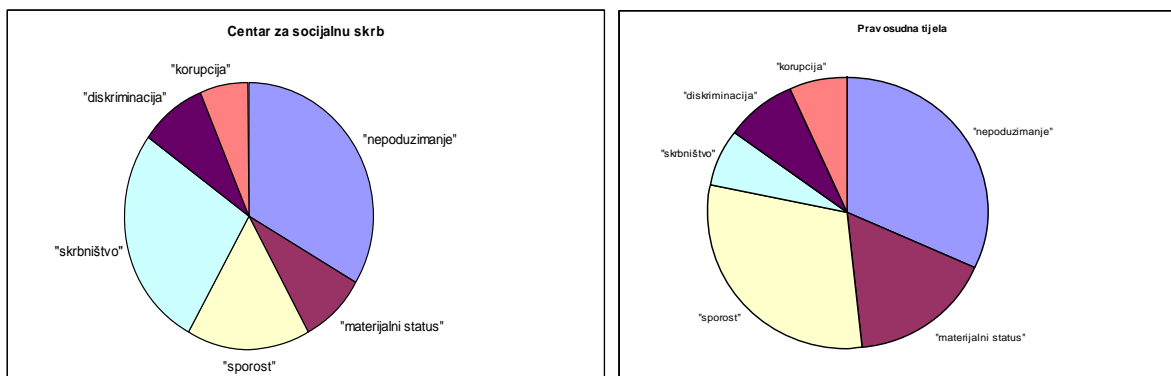
nasilniku. Uz ove probleme, javljaju se i druge financijske prepreke na koje posebno nailaze nezaposlene žene i one s malim plaćama. Vrlo često ne primaju alimentaciju ili je ona neredovita i neadekvatna.

15% odgovora se odnosilo na probleme vezane uz preporuke o skrbništvu i njihovu provedbu (kategorija „SKRBNIŠTVO“). Iako je ovo područje u kojem vjerojatno u najvećoj mjeri ulazimo u domenu subjektivnosti doživljaja, mnogi od navedenih primjera su drastični. Većina žena tvrdi kako sudovi redovito poštuju preporuke centara za socijalnu skrb koji pak redovito preporučuju viđanje djece s ocem. Samo u jednom slučaju situacija je bila obrnuta – sud nije poslušao preporuku centra da dijete ne viđa oca bez nadzora.

U kategoriju „KORUPCIJA“ svrstali smo sve one odgovore koji opisuju situacije u kojima je žrtva nemoćna pred sustavom zbog neformalne moći i poznanstava koje ima nasilnik. Pritom, niti jedan odgovor ne opisuje klasičnu korupciju u smislu potrebe davanja mita za usluge pojedinih institucija. **Radi se isključivo o privatnim poznanstvima nasilnika ili vezama koje nasilnik ima zbog svog visokog društvenog položaja.**

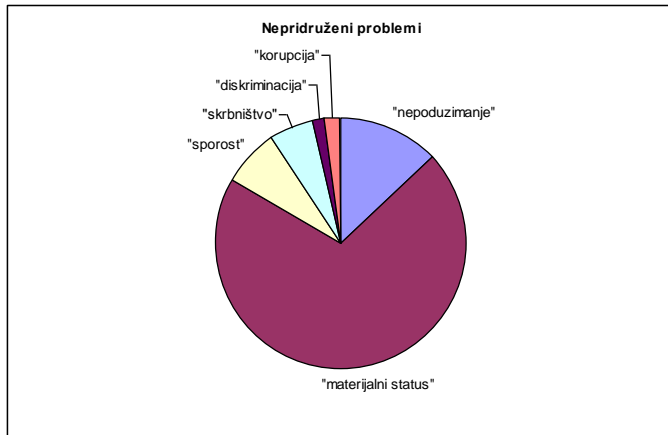
Pojedina vrsta poteškoća nije jednako karakteristična za sva nadležna tijela. Grafikon 3. ilustrira zastupljenost pojedinih kategorija problema u radu centara za socijalnu skrb i pravosudnih tijela – institucija za koje su žene navele najveći broj negativnih iskustava.

Grafikon 3. zastupljenost pojedinih prigovora radu centara za socijalnu skrb (n=93) i pravosudnih tijela (n=60)

Grafikon 4. Zastupljenost vrste prigovora u skupini odgovora koji se jasno ne odnose niti na jednu instituciju (N=54)

Zaključak i preporuka:

Žene žrtve nasilja u obitelji opisuju brojne probleme i institucionalne prepreke na koje nailaze u situacijama kad od nadležnih državnih tijela traže pomoć u sprječavanju nasilja u obitelji te podršku u sanaciji izravnih i neizravnih posljedica života u nasilju. Uzroke ovih iskustava svakako bi trebalo istražiti sustavnim prikupljanjem podataka o primjeni Protokola o postupanju u slučajevima nasilja u obitelji. Osim žena žrtava nasilja u obitelji, izvor podataka trebali bi biti i zaposlenici te rukovoditelji nadležnih institucija. Na ovaj način, u narednom razdoblju treba: (1) utvrditi ključne postupke o kojima ovisi učinkovitost nadležnih tijela u prevenciji i sprječavanju obiteljskog nasilja prema ženama te ublažavanju njegovih posljedica; (2) analizirati poteškoće u provedbi ovih postupaka i utvrditi njihove uzroke; (3) sukladno rezultatima, reorganizirati rad nadležnih tijela.

Zagreb, ožujak 2011.

Objavljeno u Izvješću o radu pravobraniteljice za 2010. godinu